

Twènterlaand

en -leu
en -sproake

Moandblad veur 't Twèntse gezin

No. 3 - 1e Joargang
APRIL 1956

Twënterlaand en- leu en- sproake

Moandblad veur 't
Twëntse gezin

Abonnementsprijs:
90 cent per kwartaal.
Losse nummers 45 cent.

INHOUD

- pag. 33. O leu van 't platte-
laand.
35. De brulfte.
36. Mèenschen-guönst
39. Oale Twènske
riemsels.
Twènte.
40. Twente in de
grijze oudheid.
42. Een vroomgebruik
Twèntse
schriewers.
45. Twentse
woordenlijst.
48. Rijssen, de glimlach
van Twente.

Samenstelling:
Twentse schrijvers.

Bijdragen op papier aan één
zijde beschreven. Voor re-
tournering benodigd porto
bijvoegen.

Advertentietarieven op aan-
vraag.

Uitgave, redaktie en
administratie:

Uitgeverij Twënterlaand,
Kortenaerstraat 29,
Hengelo (O.)

Bank:
De Twentsche Bank N.V.
Postrekeningnummer:
820018.

Overname van artikelen
zonder schriftelijke toestem-
ming van de Redaktie is
niet toegestaan.

Coöp. Boerenleenbank Hengelo (O.)

verzorgt

ALLE BANKZAKEN

Parallelweg L.S. 29 - Hengelo

TELEFOON K 5400 - 2390

FA. I. SPANJER

Groothandel in

TABAKS-FABRIKATEN

STATIONS DWARSWEG 9 - TELEFOON 5480-291
RIJSSEN

RIJSSEN: „de glimlach van Twente”

*Een typisch landstadje temidden
van de bossen. Een ideaal oord
voor een rustige vakantie.*

Inlichtingen V.V.V. RIJSSEN - Telefoon 303

*'n Oold en good adres veur 'n puik uurwèrk,
goold en zilver*

is

Gebr. van Wezel - Hengel

't Is de waarheid as ik zeg:
veu iets fijns
noar Derking, Oelerweg!

OELERWEG 64 - TEL. 2857 - HENGEL (O)

O fortunatos nimium, sua si bona norint,
Agricolas, (Vergilius, Georgica, 2, 458 cq)

't Oole wodt deur 't nije ve'drungen

wat zo'j gelukkig wèèn a'j wussen hoo riek a'j bint

Dat zee Ve'gilius, den groten romeinsen dichter, dee lèem van zeumtig tot neegteen joar veur Christus. Hee was nen nederigen zòn van gewone leu oet de Povlakte en wör deur zien fien geveul en boetengewone dichtertlukke gaam 'n eersten nationalen dichter

Oawer knipmusse, kappe en tipdoek

an 't Hof van Keizer Augustus. Mer de boerschop woarin e wonnen, de boeren met eur oale gebroeken, de grond woar e as klèenen jong har 'espöld, dat allens hef e zien hele lèem leef 'ehad.

En 't deer em naa zeer te zeen dat zovöl moois deur 't niejerwetse lèem in de grote steden ve'drungen wör. Net zoas dat tegenswoordig in oons mooie Twënterlaand gebuurd. „O leu van 't plattelaand“, reup Ve'gilius oet doo e zag dat de boeren eur riekdom geels nich begreppen: „O leu van 't plattelaand, wat zo'j gelukkig wèèn a'j wussen hoo riek a'j bint“.

D'r bint dingen in 't lèem, dee'j nich könt keern. 't Is de tied dee nich stil steet. Ook in Twènte wodt 't oole deur 't nije ve'drungen. Zo weet biejevurbeeld allienig de oolden nog hoo ze in Twènte veur viegtig joar teruge nog oaweral eur èegen klederdrach hadden. Wat wegter kö'j ze nog zeen, de boerenvrowkes met knipmusse en jack, zoas in de boerschoppen en in Riessen. Mer 't is wa beteunluk.

Smocs kregen de protestaanse wichter biejeur bevestigung as karkluk lidmoat (op eer

Hoo zol dèn zik wa veulen tusken al dee vrouwleu? Zee könt aans wa metdoon, dee knipmuss'-drèegsters!

O leu van 't plattelaand,

achteende joar) veur 't eerst de knipmusse op en de kathelieke wichter nich eerder dan biejeur plechtug annemmen (op twaalf joarigen lèeftied, want doo der tied veul 'n eersten en plechtugen Communie nog saam). Veur de tweede maal moggen de laatsten de knipmusse wier opdoon biejeur 't ontvangen van 't H. Vormsel.

De vrouwleu dreugen de knipmusse elken Zundag mer de jonge deernkes allienig op biezondere feestdagen want de mu'se was nogal kos'baar. Mer nich ènkel dat. Zee was ook fien en nich makkeluk schoon te kriegen. Heel de geplooiden kaanten krage mos d'r of wodden 'nòmmen, wassen wodden en stief wodden 'emaakt en van niejs of an wodden 'eplooid, um van 'n boamsten raand, dee oet ontelbare pleuikes bestun, mer nich te spreken. Zee wör dan ook heel umzichtug behandeld, wat ook al blik oet 't feit dat 't heur eers met 'n klèen meespats zwat mutske wödden of'edekt.

Noast de knipmusse ha'j ook nog de hoog opstoande kappe dee net as de knipmusse allienig Zundagens 'edröagen wör. Dee kappe

KOPEN BIJ DE SPAR
IS SPAREN BIJ DE KOOP

HENGELER LEU!!

haalt ow vleis
biej de jorgs van

van Gelder

want dee kènt
ow allemoale.

Veur kalfs- rund- en peerevleis
dus noar 't VLEESPALEIS

Steeds 't onovertroffen adres in Hengelo voor
opbouw-serviezen

en

alle Sola- en luxe artikelen

SOLA-speciaalzaak

Wemenstraat 6 - Telefoon 7832
Kotmansweg 6b - Telefoon 4981

HET SPEELGOEDPALEIS TEUTELINK

Enschedesestr. 22 - Tel. 2814 - Hengelo

Hengeler mēnschen, zegt 't voort
Met dit sprekwoord goa'k akkoord
„Wie de schoen past, trekt haar aan”
Meer doot dit dan Bij' v. d. Laan.

Sj. v. d. LAAN

Schoenhandel en Reparatieinrichting

Emmaweg 16

Tel. 3059 - Hengelo

Loat griep of aander ongemak
Ow nig te pakken nemm'n
Goat noar mi'j too, de man van 't vak
Dee 't ongemak kan remm'n.

Drogisterij „Tuindorp”

H. E. v. d. HAAR

C. T. Storkstraat 33, Hengelo, Tel. 3751

Komt es deur de roeten gluur'n
En bekiet mien manufactuur'n
Dan is 't wa vaste, kameroad
Da'j ook bi'j mi'j koop'n goat.

MAGAZIJN „DE STER”

D. H. ter Haar

C. T. Storkstraat 31

Tel. 2988 — Hengelo

De broed op de foto hier boam (met 'n
kettel in de haand) dreg oawer de
knipmu se ne kappe, ook wa feest-
musse 'neumd.

was heelmoals roond van boam mer leup wat
ènkeld too en was ve'sierd met bloom en
verengood. D'r zatten slierten an dee op de
ruw ofhungen en zee wör oonder 'n haals met
bèëndkes vast'emaakt. Bij 'n brulfte dreg
de broed de kappe (feesmus) vake oawer de
knipmus hen.

Tegelijk met de knipmusse wör um 'n haals
de zogenoamden tipdook 'edröagen, nen wit-
ten dook, net 'n servet, dee oawerhooks met
de twee oeterste slippen noar mekaar too
wör dubbel 'evoalen. Bij de voale, de basus
van de no ve'kreegn dreehook, begunnen
ze in de midden ze noar boam scharpe plooi-
en te leggen, dee met 'n vingerhood strak
in wödden strekken, zodat links, rechts en
boam 'n tip oawerbleef. De boamste tip
kwam op de schochte en de twee aandere
veur 'n haals oonder 't kleed. De voalen
warn dan boamop 't kleed te zeen in de nek.
De tipdook wör aait 'edröagen deur groot
en klèen, 's Zoaterdagooms wör dit gedulds-
wèrk op'eknapt.

„Oons jong geet nich op jacht” zee de Va,
„mer hee geet hen hoazen scheten.”

„Miej blif't kaatje egoal,” zee de boer tegen
de marskramer, doo koch e in plaats van
nen klee'r'bössel nen taan'bössel.

„Morn slech weer”, dach de boer, doo stun
zien wief op 'n dell' te zingen.

„Wiej kriegt ne lilke schoondochter”, zee de
boer, doo leut e bije ve'gis ziene vrouw eer
èëgen jeugdpetret zeen.

„Doot mij mer 'n programma”, zee de boer
doo e noar 'n bioscoop wol en oonder pro-
gramma 10 cènt har zeen stoan.

Voor Tricot dameskleding

ook Uw adres

MODEHUIS DERKINK

Nieuwstr. 7 - Hengelo - Tel. 6721

OONS KOTTE VE HAAL

de brulfte

(deur B. G. Vaanholt)

De noabers hadden 't mekaar al lang oet de deuk 'edoan, doo Kloas-Jan de duur inkwam en de leu nen gooien oamd gaf.

„Zwiegt stil“, zee Spielen-Jans. „Dit is gin brulfte zoas ne gewone brulft. Iej mut ter um denken: Dieka krig zienen twee man en Beernd en Dieka doot zik viefteen joar. As wiej wat van disse brulfte wilt maken, dan mut ter één noar Mien van Derk, want dee weet wa ho dat geet. Dee hef zowat a wa vaker bije de hakken 'ehad“.

„Wiej mut doar Kloas-Jan hen doon, duch miej“, zee Grös-Hennik; „den mos dat mer cens opknappen.“

„Joa, hee kan naa good met Mien“, vun Spielen-Truj. „Dee beiden könt dat mooi vuur mekaar maken.“

Kloas-Jan wol nog wa tegen strien, mer 't hölp em nich. Hee meèn, dat e nich good mer met Mien kon, mer de noabers vunnen, datdat juist good oet kwam. Dan kon't meteen wier inodde kommen tusken dee beiden.

„Iej goat noar Mien van Derk, Kloas-Jan“ zee Biejen-Jans. „en maakt allens vuur mekaar. Doew weets ter van, duch miej. En goat op Gooseldag. Dat keump eer 't beste

Wat dös doew hier zo allenig en in 't deuster....?

Bernard
Gerrit ten
Vaanholt,
geb. 19. 4. 1891
te Hengelo-O

oet. Derk (wat Mien eeren Va was) mot dan hen dösken.“

Doo 't Gooseldag was, in 'n tweedoonker, gung Kloas-Jan noar Mien opan, um te beproaten wat ter gebuurn mos vuur de brulfte van Dieka en Beernd. Hee kon der oonderweg nich good oetkommen hoo Biejen-Jans wus, dat Mien 'n Gooseldag 't beste oetkwam. Doo e op 'n smetswengs noa bije cer hoes was meèn e dat hee lech zag. En joawa: de duur stun lös. D'r kwam d'r een noar boeten. As 't good har 'ezeen was 't Derk.

Kloas-Jan bleef nog efkes stoan. Mer doo Derk wied genug vot was wochen hee ook ginnen oogopslag meer.

„Doew krigs nen gooien oamd van miej, Mien“, greuten Kloas-Jan 't vrouwmènske doo e in de kökken kwam.

„En doo krigs van miej 'n möpke bije de koffie, is dat good?“, zee Mien op ne wieze asof zee Kloas-Jan al ve'wochen.

„Doew weets da'k kommen zol?“

„Bonee, dat ha'j miej toch nich 'ezeg.“

„Ik nich! Mer Biejen-Jans messchien. Hee zeer tegen miej: „goat op Gooseldag-oamd. Dat keump Mien good oet.“ Hoo kan e dat dan woarmaken, dat doew dissen dag 't beste schikt?“

„Och“, zee Mien. „Derk mot Biejen-Jans 'n luk hëlpen vandage en no hef e natuurlijk dach, da'w dan mooi röstig kuiern könt. Mer loa'w eers koffie dreenken, lachen 't vrouwmènske, „aans krieg wiej 't nig met mekaar in de riege.“

Zee zat stief bije Kloas-Jan, Mien van Derk, en zee dreunken koffie met 'n möpke.

ROELOF'S
lederwaren

WILHEMINASTRAAT 21

overtrekt nog steeds kinderwagen-
kappen, Spuiten, chroomwerk enz.

— OLDENZAAL

— TELEFOON 587

„Woar geet 't èengluk oawer?“ vreug zee doo ze 'n zetje 'ezötten hadden.

„Oawer de brulfte van Dieka en Beernd. De noabers mèn, dat gineen doarin better kon roaden dan doew. En no ze 's doew mij vetellen ho dat geet en woar 't met begeent, weets dat?“

Bo wisse, week 'k dat“, gaf 't mënke tot bescheid. Mer doew mos eers 'n proem oet 'n moond doon!“

„Wat zal't dan no?“ vreug Kloas-Jan met grote ogen.

„Wie zollen toch beginnen bie 't begin.“

„Joawa, mer.....“

„En degs te, da'k diej nen smok geew' as doew nen proem achter de koezen hes.“

„Nee, mer ik har 'edacht.....“

„En as Dieka met Beernd de duur in komt dan kan doe w nich beginnen woar 't met oetscheedt.“

„Ik har 'edach“ — herhaaln Kloas-Jan — ik har 'edach das doew mij dat ook zo wa ve'tellen kon.“

Mien van Derk lèe Kloas-Jan oet wat e mos doon as 'n broed en broedgom de duur in kwammen. „Doo zols mer met nen smok beginnen“ mos e tegen de broed zeggen. En as zee dan vreug: „ho dus dat dan?“, dan mos e zeggen: „dat mus te zo doon“ en dan zol e biej wieze van veurbeeld Mien nen smok geem.

„Want wiej mot't toch organiseern“, zee Mien van Derk.

„Joa, joa.“ beaam Kloas-Jan. „mer kaans dat dan wa um oew Va? Den hef de ogen ook nich in 'n tuk zitten op dee brulfte.“

„Wisse wal, wiej zint ja goo gebuurn.“

Veurdat Kloas-Jan 't wus, har Mien em nen smok 'egèem. Eén, zoas eer Va d'r nog nooit een har 'ehad.

Kloas-Jan stun met de ogen te knippen..... 't Hert bonzen em in 't lief.

„Mer no wee'j nog nich hoo 't wieder geet?“ zee Mien van Derk. 'n Broed zölf zal 't wa weten; veur eer is 't 'n tweeden maal. Mer 'n Broedgom? Doar kó'w 't toch nich opaan loaten kommen, wat degs toe wa.“

„O, keump dat dan nich vanzölm in de riege?“ vreug Kloas-Jan nog knikkend in de knee.

't Wör al later en later! Van 't een kwammen ze op 't aander en zo vreug Mien an Kloas-Jan waarom e nich was 'etrouwt met Femke van Hors-Dien. „Was dee nich good genug veur diej?“

„Och, wat za'k oew doar van zeggen“, zee Kloas-Jan. „Wiej warn nog wa gauw oet'eproat.“

„Joa, as Femke nich wat te kuiern wus en met 'n eers op 'n stoel zat te drèien dan zat iej d'r ook mer 'n betke bie te kiekien.“

„Ik kon eer toch ook nich vroagen wat zee har te schoerken op 'n stoel.“ Kloas-Jan zuchen d'r van.

Mêenschen-guönst

J. M. Legtenberg, Hengelo

't Kleene katje, spölsch en jöenk wör bewöenderd, alle daeghe 't wör 'e puezd en 't zat te pröenk 't at zien päpp'ken met behaeghen.

't Ni'j wör oltheed met den dag!
Lööp 't te vaeke vu'e de beene kreeg 't nen snaeuw, woa 't boeten
[lag —
kreeg 'et kluete, stok of steene.

't Katje, wör ne valsche kat —!
't Zal zich ok nich better wênschen!
't Hef ne lèevensles 'ehad,
öp de school van „vrômme“
[mêenschen ... !

„Mer no zo'j toch al wat better weten ho'j beginnen mos, woar of nich?“ vreug Mien onderwiel zee de koffie-smorre van 't fenus nöm um nog eens in te schénken.

„Joa, no zo'k wa better op gaank können kommen“, mèn Kloas-Jan.

„Maq doew Femke no wa liën noa al dee tied?“

Kloas-Jan nikkoppen van joa.

„Zös doew Femke ook nog wa tot vrouw willen hebben?“

„Wis en waarachtig zo'k dat wal“ zeer e en dreunk in éénen slok 't köpske leug. „Femke is 'n fleenk wief.“

„En wis doew de knippe ook wa trekken a'k diej d'r met help“ bleef Mien van Derk an 't vroagen.

„Ook nog wal“

„Komt dan morn-oavend wier en breng de knippe met. Dan za'k doew wegwie maken“, antwoorden Mien.

Kloas-Jan kreeg zienen goa-stok en met 'n tot morn gung e noar 't hoes opaan.

't Was aanderdagens in 'n tweedoonker dat Kloas-Jan aandermaal op pad gung noar 't hoes van Mien van Derk, de knippe in 'n tuk en 't Zundagens kistentuug an. Doo e kot biej Derk ziene boerderieje was, mèn hee dat e wat heuren. Hee keek..... 'n vrowmënke. 't Was wa nich zo lech meer, mer hee kon toch nog wa zeen dat 't Femke mos wèen. Kloas-Jan gung met 'n èegno rig geveul in zien lief op 't vrouwke an en vreug: „Wat dös doew hier zo allenig en in 't duuster.....?“

„Ik wol noar Mien van Derk hen“, zee Femke.

„En hes de knippe met motten nemmen?“, vreug Kloas-Jan.

„Eh, joa. Ik mos de knippe met nemmen“, antwoorden 't vrouke 'n betje velègen.

„Femke.....“

„Joa, Kloas-Jan.....???“

„Zollen wiej de knippe nich better bij mekaar können doon. Alla, hier zôt oons numms. Loa'w efkes van de weg ofgoan. Hier steet ne koar: loa'w d'r efkes bij goan zitten.“

Kloas-Jan en Femke gungen op de veurkaante zitten en van de veurkaante kwammen zee boam op de koar in 't heui en umdat Kloas-Jan ginne proem achter d'r koezen har gaf e Femke 'n smok zoas e d'r van zien lêem nog nooit ene 'emaakt har.

De boerschop har de laamp'n al lang oet-edoan doo Femke en Kloas-Jan oet 't heui kwammen.

„A'j eenmaal op weg bint dan wis zich de weg van zölm, al is 't ook nog zo deuster“, flösteren Kloas-Jan.

„Ik geleuw“, zee Femke, „da'w mekaar bij zunschien nich hadden vunnen.“

Van brulfte keump brulft, zèen ze in de boerschop. En zo is't Mer bij Mien van Derk köj nich mer terecht a'j nich derekt de knippe bij oew hebt.

„Ik heb negen oonderdoekers“ zee de boer tegen de Dautser, doo har e negen kuurken oonder de motte.

„Ik geleuw da'k mer goa immigrèern“, zee 't drie-joarig Graedske tegen zien Va: „hier kaan'k toch nich wat ve'deen'n“.

„Wanneer goa'j dood?“ vreug de boer an zienen èrfgenaam, doo harre ne bokse neudig.

Woar of i'j goat, woar of i'j stoat
Wij géwt ow éenen good'n road
Nemt ne dagkaart in de haand!
Wij brengt ow dan duur 't Twèense laand.

N.V. Twentsche Electriche Tramwegmaatschappij

STREEKVERVOER IN TWENTE EN N.O. - OVERIJSSSEL

Dagkaarten à f2,- onbeperkt geldig op alle lijnen

COÖP. ZUIVELFABRIEK

„DE SAMENWERKING“

ALBERGEN

Moo dee zeg: „Iej könt wa preum dat 't botter van de Saamwerking is; jong, wat naa lekker !!“

A. J. KASTELEIN

Rijwielhandel

Burgers — Phoenix — Germaan
Enschedesestraat 216 — Telefoon 4380
HENGELO (O.)

A'j ne **MOTOR, BROMFIETS** of **SCOOTER** koop'n goat, doot dat dan nig met scha.

Meer loopt dan eerst noa de Dèèl'nsestroat en kiekt bij

JANSEMA

MOTORHANDEL

Deldensestraat

HENGELO

COÖP. ZUIVELFABRIEK

„DE EENDRACHT“

TUBBERGEN

Het beste adres voor allerlei zuivelproducten !

DALENOORD

DE KEERL VAN DE VÖGGEL- EN ZOADHANDEL

- lèvert oew alle soorten vöggel en papegaaien, dee de zölm impo'teert.
- Doarnöast hef e alle soorten kauwen en allens, wat er mer zo biejeurt.
- Veural in zoaden veur vöggel. Mer ook veur 't laand en veur 'n hof steet e zien männeke.

Doarum allemoal noar

DALENOORD'S

VÖGGEL- EN ZOADHANDEL

Oldenzaalsestroat 35 - Enschede

Kuierdroad 5095

Oale Twènske riemsels

H. Klaassen, Albergen

Vri'jen onner één dak
Is 'n groot gemak
Mer 'n kwoad gerak

☆

In ni'je huuze
Zint doaluks muuze
Doarnoa komt de kruuze

☆

Weèst staark in nood
Gèèwt aarme leu brood
En denkt an de dood

☆

Wel telt en met
Wat e vret
Dee wòdt nich vet

☆

Eén kind, zörgenkind
Twee kinder, spòlkinder
Dree kinder, vòlle kinder

☆

Visken en jagen
Maakt hungerige magen
en klungelige blagen

☆

Allo, allo
., de koo is zat
En de koo-jonge hef nog niks 'ehad

☆

Woar iezet lig, woar eeken wast
Doar wast ook leu
Dee doarbi'j past.

Twènte

door
H. Bolk te
Weerselo:
(geb. 15-2
1914)

Woar oonze vuuroolders vuursteen' gung'n
[kleuf'n]

An Donar en Wodan en wee al geleuf'n

Doar, ho'n èènd wieder wie ok lèèf'n

Kö'w ok now nog aait belèèf'n

Zo zee war'n en zich gedreug'n.

Luustert mer.

Woar de witte wieve goan
Mag ik geern bij lechte moan
Kuieren zo heel alleen
Um dee witte wiew' te zeen
'k Zee ze daansen hen en weer
Op, wier daal, net as waleer
'k Zee zo duud'luk 't witte kleed
Dat eer woonder zwierig steet.
Van de haar goat ze noar 't ven
Eender as zo lang 'elèn
En doar zee'k de manleu ok
Met öar'n rowwen heurgen kop
Dat dat now Germanen zeent!?!?—
Grote staarke keerls at 't beent
Heur'n vol bier heft ze noar 'n moonnd
Zwoare knotsen zwaait z'in 't roond
'k Zee dat alles helder kloar,
Mer opeens, wat ruusget doar? —
Vot zeent keerls en wiew' opeens
'k Goa ve'dan en ik weet: — tot zeens —

SKODA

STANDAARD f 4995,—

LUXE f 5450,—

Dealer voor Hengelo en omstreken

Garage G. ORDELMAN

Marskart 8 - Telefoon 3898 - HENGELO

Wanneer U...

**een nieuwe woning
krijgt**

voor gratis advies naar

SNELS' MEUBELBEDRIJF

gaat verhuizen

goede raad kost niets bij

SNELS' MEUBELBEDRIJF

**de woning gaat
vernieuwen**

deskundige voorlichting zonder
verplichting bij

SNELS' MEUBELBEDRIJF

gaat schoonmaken

keuze uit 1001 artikelen bij

SNELS' MEUBELBEDRIJF

**Kortom voor alles op het gebied
van de woninginrichting naar**

SNELS'

Meubelbedrijf

BELTSTRAAT 67-69a-70

TELEFOON 3908

ENSCHEDA

*Bekend om de grote sortering
en prettig bediening.*

TWENTE IN DE GRIJZE OUDHEID

(III)

TWENTE NA
KAREL DE GROTE TOT AAN
DE REFORMATIE. (b)

Om in tijden van gevaar beter over de gewestelijke hulpmiddelen te kunnen beschikken, maar ook om de voorname ambten binnen eigen familiekring te brengen, stelden de vorsten en evenzo verschillende Bisschoppen hun gebieden gewoonlijk onder het bestuur van naaste familieleden. Vooral van de Utrechtse Bisschoppen Hardbert (1138-1150), Godfried van Rhenen (1156-1178) en Boudewijn (1178-1196) is bekend dat zij hun families altijd zeer begünstigd hadden. De laatstgenoemde: Bisschop Boudewijn, stelde zich sinds zijn benoeming tot taak de ambten en bezittingen aan de families der voorafgaande Bisschoppen te onttrekken en aan zich zelf te brengen. Daardoor was het Sticht bij tijd en wijlen in strijd en onrust gewikkeld, hetgeen het land verzwakte. Maar ook zij, die van de Vorst of Bisschop een gebied ter besturing hadden ontvangen deden hun best, om zich in hun positie te handhaven.

Langzamerhand ging men, vooral als de leenheer zwak was of veraf woonde, het leengoed als eigendom beschouwen. Door de eeuwen heen heeft dit tot de meest onverkwikkelijke situaties geleid. Twisten veranderden in oorlogen, en het was het gewone volk, dat daarvan de lasten te verduren kreeg.

In verband met een vete tussen Bisschop Frederik van Baden (1496-1517) en Karel van Gelre aangaande zijn Hertogdom nam laatstgenoemde

Spölgood stelt elk keend op pries
't dreunt van 't keender paradies.
A'j wat neudig hebt, i'j komt mer heur
Ook keenderwagens te kust en te keur.

G. FLOORS — Kinderparadijs
Willemstraat 35 — Hengelo

Hertog Diepenveen en Oldenzaal in (: 1504). Door tussenkomst van de stad Utrecht werd de vrede echter spoedig hersteld.

Zwaar had Twente het te verduren toen Karel van Gelre zich voortdurend in het strijdperk begaf om het behoud van zijn Hertogdom. Alhoewel de Franse Koning Lodewijk XII (1498-1515) zijn ondernemingen met meerdere subsidies steunde, leed Karel van Gelre steeds aan geldgebrek. Minder kieskeurig dan zijn tegenstanders plunderde hij overal waar maar iets tot zijn gading te vinden was.

Van de gedwongen rust, hem door de Vrede van Kamerijk opgelegd, maakte de Gelderse Hertog gebruik door in het Oversticht meerdere plundertochten te houden onder het voorwendsel dat dit land in tegenstelling met het Nedersticht aan Bisschop Frederik van Baden was trouw gebleven. Verscheidene plaatsen in Twente werden door hem veroverd (: 1510). Vandaaruit leidde hij zijn verwoestende strooptochten welke zoveel onnoemelijk leed brachten onder het Twentse volk.

Met de hulp van de Utrechtse Bisschop en de Staten van Overijssel heroverde de Bourgondische stadhouder van Gelre, Floris van Egmond, de Twentse plaatsen. De stad Oldenzaal gaf zich eerst na een belegering van ongeveer een half jaar bij verdrag over.

Een tijdgenoot (de Benedictijner Monnik Wittius van de Abdij van Liesborn) verhaalt, dat de Gelderse Hertog „inferiorem provincias partem, quam Twentam dicunt, ferro et flamma discersit, et Oldenzel suis praedandum tradidit” (: het lager gelegen deel der provincie, Twente genaamd, te vuur en te zwaard verwoeste, en Oldenzaal ter plundering overleverde).

**de Renner
is toch goedkoper**

HENGELO — Thans: Marktstraat 6

In 1513 rukte **Rudolf van Munster** (Gouverneur van Coevorden) Twente binnen en brandschatte Goor. De Utrechtse Bisschop Frederik van Baden trok onmiddellijk op en verdreef de aanvaller. Niettemin was de Kerkvorst de aanhoudende strijd moe geworden. In 1516 riep hij de medewerking in van Keizer Maximiliaan en Karel V, welke hem toestonden zijn bisdom af te staan aan Philips van Bourgondië. In 1517 verleende de Paus daaraan zijn goedkeuring.

Historicus.

COÖP. AAN- EN
VERKOOPVERENIGING
A L B E R G E N

Telefoon K 5494 - 207

**VEEVOEDERS
KUNSTMESTSTOFFEN
POOT- EN ZAAIGOED**

Wij leveren alle veevoeders en pluimveevoeders onder C.L.O.-controle, de controle van en voor de boer.

FA. WED. H. VELDHOF

BORNE

Telefoon 230

**Graan — Meel
Kunstmest**

Automobielbedrijf

W. Noordegraaf

Off.

dealer

HENGELO (O.) — Telefoon 4444

*Twente's rijke tradities***Een broom gebruik**

De heer
Gustaaf
Klaas, geb.
2 jan. 1920
te Ootmar-
sum en on-
derwijzer
aan de
r-k lagere
school te
Rossum.

Wanneer we van Ootmarsum komend bij de zuivelfabriek rechtsaf gaan, richting Weerselo, bevinden we ons spoedig temidden van uitgestrekte akkers en roggeland: „(d) 'n Aoegeler Es", door eeuwenlange heiplaggenbemesting hier en daar wel een meter hoger dan het straatweggetje. Na ongeveer een km gaat dwars door de golvende es een wagenweg rechtsaf. Een zeer oude kroezboom strekt zijn takken over de weg en

vervolg zie pag. 46

Twentse schriewers

H. Alberts, Almelo
D. Appel, Hengelo (O.)
Dr. J. G. M. Bartelink, Enschede
H. Beerlage, Enschede
J. B. M. v. d. Belt, Vriezenveen
H. Bolk, Weerselo
J. B. M. Borchert, Hengelo (O.)
T. Borghuis, Oldenzaal
W. Th. J. Bourgonje, Enschede
L. A. M. Bruggeman, Oldenzaal
Th. C. Budde, Ootmarsum
A. Buter, Goor
J. Buursink, Enschede
F. W. W. H. v. Coeverden, Goor
J. B. Droste, Reutum
Mevr. Eelderink-Elshof, Hengelo
J. H. Eitink Sr., Enschede
G. J. Eshuis, Almelo
Drs. H. B. M. Essink, Oldenzaal
A. H. Everink, Tubbergen
W. Evers, Almelo
J. Foks, Almelo
H. Geerts, Enschede
J. W. M. Gigengack, Hengelo (O.)
Mevr. W. Hagreis-Post, Hengelo (O.)
Th. G. J. v. Harten, Oldenzaal
B. H. Hemmer, Geesteren
G. H. Hesselink Jr., Saasveld
J. H. Hoff, Goor
G. Höften, Wierden
B. Holst, Losser
G. H. Hoolt, Hengelo (O.)
G. ter Horst, Enschede
H. J. Hulscher, Hengelo (O.)
G. Israëls, Almelo
J. Jans, Almelo
H. Jansen, Vriezenveen
J. M. S. Jansen, Oldenzaal
K. Jassies, Enschede
G. Kamp, Dalfsen
G. J. Kienhuis, Rijssen

J. Kienhuis, Tubbergen
G. Klaas, Ootmarsum
H. Klaassen, Albergen
G. B. P. Kolenbrander, Burgem., Tubbergen
J. Kuiper, Fleringen
A. J. U. Lamm, Hengelo (O.)
J. M. Legtenberg, Hengelo (O.)
Th. E. G. Looman, Denekamp
F. Luttkhuis, Reutum
C. van der Maar, Hengelo (O.)
G. ter Maat, Delden
L. Meuris, Hengelo (O.)
A. C. Meyling, Hengelo (O.)
A. P. v. d. Molen, Delden
G. Monnink, Oldenzaal
H. J. ter Mors, Enschede
B. Mutter, Enschede
B. Peuscher, Goor
Dr. P. Th. Ribbert, O.Carm., Oldenzaal
H. Riesewijk, Losser
J. A. Ros, Wierden
Ds. Dr. Samberg, Delden
A. Schinkel, Goor
Mr. Dr. J. W. Schneider, Delden
Pastoor J. H. Schneider, Boekelo
J. Spanenburg, Almelo
M. Staudt Sr., Hengelo (O.)
H. Sytstra, Vriezenveen
G. H. D. Textor, Goor
G. ten Vaanholt, Hengelo (O.)
J. G. Varenhorst, Hengelo (O.)
G. B. Vloedveld, Almelo
G. J. H. Vloedveld Jr., Almelo
Th. Vos, Almelo
J. Vredenberg, Haaksbergen
J. Wilmink, Hengelo (O.)
L. Wilmes, Ootmarsum
Fr. E. Wils, Enschede
J. Wolters, Enschede
H. Wonink, Almelo
J. B. Zwaferink, Losser

De zaak waar U altijd slaagt
OLDENZAAL

VOOR ALLES IN UW WONING

Kistemaker

OLDENZAAL

Grotestraat 1 — Kerkstraat 10

VOOR BETERE KLEDING

OOSTVOGEL

HENGELO

Dit jaar koop ik miene schoonen
bij

Oosterholt Wiegink

Grotestraat 27 — Oldenzel

EXPRESS motorrijwielen
LAMBRETTA scooters

Fa. J. H. BRUINS & Zn.

Oldenzaalsestraat 203 — Hengelo (O.)

MODELHUIS

„DE SCHELFHORST”

levert alle soorten meubelen tegen
concurrerende prijzen

Grotestraat 146 — — ALMELO

Voor al Uw Huishoudelijke artikelen,
Tuingereedschap en IJzerwaren

E. W. v.d. Broek - Hengelo

Industriestraat 31 — Tel. 3959
Twekkelerweg 128 — Tel. 6991

Méer dan een halve eeuw

MORSINK

WONINGINRICHTING

Marktstraat 35 - Tel. 293 - Borne

Gothische en moderne eetkamers, slaap-
kamers, bankstellen enz. enz.
in eiken, mahonie, noten, kersen, berken
en ahorn.

GROOTSTE KEUZE
TER PLAATSE

Verzuim niet de etalage te bezichtigen
van de nieuwe

GOUD-, ZILVER- EN
UURWERKENZAAK
in BORNE

RUUD KNOEF

Rijksged. Horlogemaker
Grotestraat 239

IETS NIEUWS VOOR TWENTE

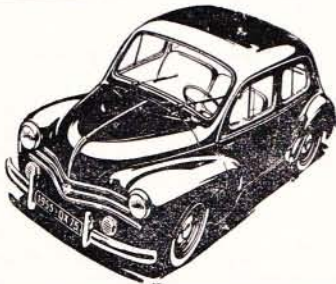
Niagara Prints (vergroete afdrukken)

van 6x6 op 9x9 f 0,22

van 6x9 op 7 $\frac{1}{2}$ x10 $\frac{1}{2}$ f 0 22

Alleen bij **FOTO HUBERS**

Nieuwstr. 6, Hengelo - Gevestigd sinds 1894

vanaf f 4190

In een „RENAULT”

MET 'T STUUR IN DE HAAND

DEUR OONS HELE TWENTERLAAND

Garage De Haven

G. A. BRUINS
Breemarsweg 415
HENGELO

vanaf f 7500

PANKOOK bakken kan alle man
 mér.....'t beste mèl
 no weei d'r van
 Iej goat noar 'n weenkel
 en zeet' al van boeten
 met duudelijke letters steet op 'n toeten
TEN CATE

Erven
Wed. A. ten Cate C.V.
Borne

Voor verhuur van
gelegenheidskleding

Uw adres

H. ZWIER Tel. 8159

v. Riebeekstraat 24 - ENSCHEDE
annex Toneelkleding

de mooiste kwekerijen in Twente

Erica-kwekerijen

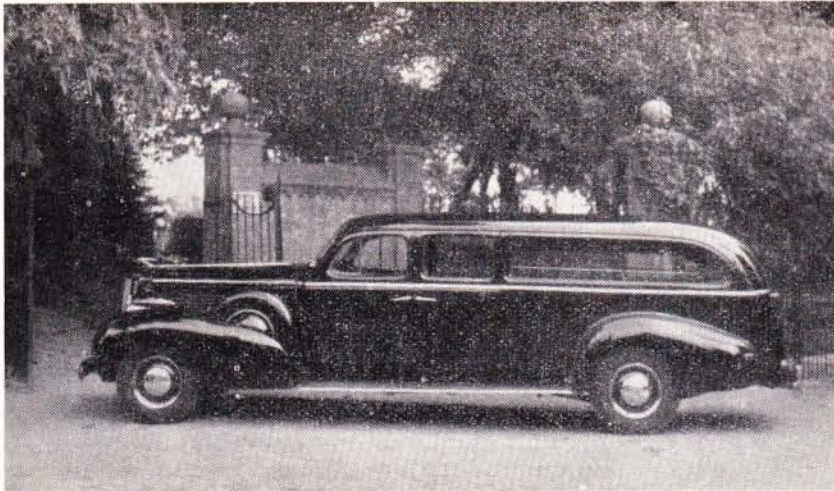
BORNE, telefoon 415 - K 5409

* Specialiteit in:
 rozen, vruchtbomen, bloem- en sier-
 heesters, vaste- en rotsplanten,
 coniferen enz.

* Aanleg van:
 boomgaarden, fruit- en siertuinen

LEVERING DOOR HET GEHELE LAND

Ik hool van oons Twènte waar ik bin geboor'n
 Ik hool van de hei met 't peers en 't rood
 Ik hool van de essen met 't golvende koor'n
 En ik hool van de grond..... waar ik rös noa mien dood.

ALBERS' BEGRAFENISDIENST

Vergunning Min. van Econom. Zaken No. 57970

Roessingsbleekweg 17 — ENSCHEDE — Telefoon K 5420 - 2189 - 7096

HENGELO (O.): Strooweg 8, — Telef. K 5400 - 4659

ALMELO: J. Venema, Lijsterstraat 117

VARIA-VERZEKERING „NEERLANDIA”

Bankiers: Rotterdamsche Bank — Middenstandsbank — Providentia — Giro 516270

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38

VASTE GOEDEREN:

Koop / Verkoop

Huurincasso

Volledig beheer

Taxaties

— HENGELO (O.) —

ALLE ASSURANTIËN:

Premiën scherp

concurrerend.

Gratis poliscontrôle

en adviezen

Alle inlichtingen kosteloos.

Telefoon 3041 (2 lijnen)

PASSAGES:

Vliegtuig- en

bootpassages over de

gehele wereld.

Emigratie.

TWENTSE WOORDENLIJST

Samengesteld door J. W. M. Gigengack

- biester**, buiten de normen; bijster. **Biester weer**: mooi of slecht weer. **Biester wèen**: kwijt zijn. **Biester mooi**: buitengewoon mooi. 't **Weer is op z'n biesteren**): het weer is van de wijs. (Deens. bister = grimmig).
- biesteren**, van de wijs zijn. **Op 'n biesteren wèen**: wild zijn.
- biesterboks**, wild persoon.
- bieten**, **bit**, **beet**, 'ebetten: bijten.
- bieterd**, bijter; vogel die zich door het slaan van een lokvogel laat verschalken. Ook gezegd van bijtende honden of paarden.
- biethanen**, mv: -s: vechthaan.
- biezellook**, bieslook (: plant).
- bik-èërs**, **hee hef 'n bikèërs**: gezegd van een gezet persoon, voor wie het lopen (inzonderheid bij warm weer) tussen de dijen huidontvelingen veroorzaakt; dikwijls van ieder die voorzichtig loopt: 't is 'n bikèërs.
- bikkel**, mv.: -s: schapen- of geitenbeentje gebruikt bij het **bikkelen**.
- bikkelen**, meisjesspel, gespeeld met 4 schapen- of geitenbeentjes en een bal. Wierp men de bal op, dan moest voordat deze weer werd opgevangen een beentje (**bikkel**) opgenomen of omgedraaid worden. (Westf.: Bickeln; de vier kootjes werden daar Buksken, Gätken, Stönerken en Schlängesken genoemd.)
- bilderboks(e)**, zenuwachtig, jachtig persoon.
- bille**, bil.
- billen**, inkanten; het scherpen van de concentrische groeven in het maalvlak van een molensteen. (Oudhoogduits: billôn = hakken, houwen. Midde-ned.: billen = slaan, houwen.)
- bir(re)man**, bedelaar.
- bitteriek**, hederik (: kruisbloemige plant met gele bloemen.)
- bizzen**, hollen van koeien door de weide, vaak met opgeheven staart. Naar men wil uit angst voor horzels; gewoonlijk echter in het voorjaar wanneer de dieren van stal gaan. As d'een bist, haalt n'aander 'n stet op: elkaar naäpen. (Deens: bisse = rondzwerven, er van door gaan.)
- blaag**, mv. -en: kind.
- blad**, mv. blae (of: blaa): blad.
- blas**, bleek. D'r blas oetzeen. (Duits. blass.)
- bleermölle**, kind dat veel huilt.
- bleen**, steekvlieg.
- bleenen**, blindeman.
- bleenken**, bleenkt, bleunk, 'ebleunken: blinken.
- blekken**, verb.: blaffen. Subst.: mazelen.
- bles**, witte, vertikaal uitlopende plek op het voorhoofd van donkerharige paarden. Indien horizontaal uitlopend: kol.
- bleren**, huilen.
- bleu**, verlegen.
- bleuien**, bloeien; op- of aanzwellen; op- of uitzetten. Wat bleuit dee koo mooi: gezegd van een koe die moet kalveren en waarvan de uiers al goed beginnen te zwellen.
- bliej**, blei (: karperachtig zoetwatervisje); blij; verheugd..
- bliejmoal**, doopvisite
- blieken**, blik, bleek, 'eblekken: blijken.
- bliewen**, blif, bleef, 'eblewen: blijven.
- bloazen**, blös, bleus, 'ebloazen: blazen.
- bloodkook**, mv. -en: bakbloedworst. Gemaakt van bloed, spek en meel, tot kleine ronde broodjes gekneet, gekookt en gebakken. Ook gezegd van iemand die niet voor normaal wordt aangezien.
- bloodkroed**, hazensla; latuw.
- bloor**, blaar.
- bloots**, enkel, alleen, slechts.
- boai**, baai (: soort stof). A'j taandpien hebt, doo'j nen boaien rok um 'n kop.
- boaierd**, opsnijder.
- boaienger**, vrouwengek.
- I. Boaken (de)**, plek in een es te Agelo (Ageler es) waar de boeren van de gewaarde erven van Agelo jaarlijks (Beloken Pinksteren) samenkomen en na het storten van een kort dankgebed brood uitdelen aan armen en behoeftigen. Het gebruik dagtekt al uit 1672 (wellicht nog vroeger) en werd in 1738 met instemming van de gehele buurtschap officieel ingesteld.
- II. boaken**, mv. -s: paas-baak (mijt van opgetaste takkebossen welke op de eerste Paasdag wordt ontstoken.) Boakentjes maken: vuurtjes stoken.
- boale**, vlug, ongeveer. (Zie ook bo(o)lt).
- boam**, boven; bodem.
- boarg**, gecastreerd zwijn; versterkte woonplaats.
- boas**, alvleesklier; Pankreasklier. Ook. boaze.
- boawenduur**, voordeur.
- boaze**, zie boas.
- bod**, boodschap; bericht; aanbod.
- hoegen**, bog, beug, 'eböagen: buigen.
- boek**, buik.
- boekslagen**, hijgen.
- boeskool**, sluitkool; vroeger vooral veel verbouwd in de omgeving van Oldenzaal. Ook scheldnaam voor de burgers van Oldenzaal: boeskoolkop, mv. -köppe.
- boeske**, takkebos.
- boesken**, takkebossen maken.
- boeten (dat)**, buiten (dat).
- boezen**, uitzetten, in omvang, gedijen. Uitdr.: boezen of bersten: dikker worden of barsten (bijv. van iemand die zich opwindt.)
- bokke**, zie lien.
- bökker**, zware hamer.
- bökkeren**, beuken.
- bokse**, mv. -n: broek.
- boksenbier**, zie: boksennemen.

Een broom gebruik *vervolg v. pag. 42*

even hiervoor waar deze laatste een verbreding heeft zijn we op „'n Boaken" een historische - plek in Agelo.

Ieder jaar op de 2e maandag na Pinksteren, beloken Pinksteren dus, vindt hier 's middags om 2 uur een eeuwenoud gebruik plaats dat we in al zijn ernst en eenvoud beter plechtigheid kunnen noemen.

Op die dag komen daar n.l. 13 van oudsher eigeneërfde boeren tezamen, drie uit Klein Agelo en 10 uit Groot Agelo, elk beladen met een roggebrood van 'n 25 pond aan een stok gestoken en over de schouder dragend, om aan de armen uit te delen met de bedoeling bevriezen en verhagelen van de roggeoogst te voorkomen.

Vele armen, mannen, vrouwen met hun kroost, komen nu nader want elke **aanwezige** van het behoeftige gezin krijgt zijn deel, al is die aanwezige ook nog een zuigeling, thuisblijvers niet. Kinderwagens staan dan ook op de weg. Bewoners van Klein- en Groot Agelo krijgen een dubbel portie, die uit Ootmarsum niet. De oudste der boeren van de volgewaarde erven van Groot- en Klein Agelo heeft de leiding en nodigt allen uit tot een gemeenschappelijk gebed dat 2 à 3 minuten duurt. „Wi'j begint!" roept hij en allen knielen neer met de rug naar de weg, de mannen ontbloten hun hoofd. Soms wordt luid, soms zacht gebeden. Na het gebed telt de leider de armen (iedereen is welkom katholiek of protestant) en rekening houdend met bovenstaand worden na een korte beraadslaging de broden zo verdeeld. Als ieder zijn deel heeft, eindigt de plechtigheid weer met een gebed, nadat meestal een der oudsten van de armen in een paar zinnen de boeren heeft bedankt namens de anderen en hun een rijke oogst (verbouw) heeft gewenst. Alles bij elkaar heeft het nog geen half uur geduurd.

Het is nog niet zo erg lang geleden, dat zich wel 50 à 60 armen naar „'n Boaken" begaven, maar door de betere sociale toestanden zijn er geen echte armen meer en komen er steeds minder, waardoor dit mooie gebruik dreigt te verdwijnen, vier jaar geleden waren er nog maar 6 gezinnen en daarna geen enkele meer. Een zekere schaamte houdt de mensen er van terug omdat ze het een verkapte manier van bedelen vinden. Dit is echter valse schaamte, de boeren offeren het brood vrijwillig en waarom zou het dan

niet aangenomen worden. Het goede werk van naastenliefde blijft echter wel bestaan omdat vele boeren het brood bij de bakkers van Ootmarsum ter beschikking stellen. Het gaat echter ook om het oude gebruik en het zou jammer zijn als dit niet weer plaats vond in Agelo. Eén der boeren heeft me echter verzekerd dat ze het gebruik in „'n Boaken" zullen blijven handhaven, want toen het een keer was overgeslagen, een 100 jaar geleden, was datzelfde jaar de hele oogst verhageld. En wat een boer uit Agelo zich eenmaal in het hoofd heeft gezet dat gebeurt ook, al zal er ook in 20 jaar geen arme meer verschijnen.

Eén ding is er echter, waar de boeren niet van gediend zijn. En dat is alle belangstelling van derden. **Zij** horen daar en de **armen**, zeggen ze en daar is iets voor te zeggen, daarvoor is het devoot. Dit is zelfs zo sterk dat eenmaal, tijdens de bezetting, een reportagewagen eerst rechtsomkeert moest maken anders ging de brooduitdeling niet door. Dat was in het oorlogsjaar toen de radiotoestellen ingeleverd moesten worden.....

Voor een 80 jaar terug kwamen er nog 16 boeren samen plus de behoeftigen die in de marke woonden, de binnenmarksen, maar daarna werden die uit Ootmarsum er ook bij betrokken.

Evenals zovele gebruiken is ook dit erg oud, maar hoe oud kunnen we niet precies nagaan. Een oude aantekening vermoedelijk voorkomende in de markeboeken van Groot- en Lutke Agelo, herdrukt in een tijdschrift van 1873, naar gegevens van de Heer ten Bokum, luidt:

„Int jaar 1738, den 21 Junii, is er een donderschoer (onweersbui) opgekomen uit Zuidwest omtrent 5 uur en is overgekomen te half zes, waaruit zoo een schrikkelijke

Fijnslijperij en Staalwarenhandel

H. van der Meer & Zn.

o.a. vee-scheermachines en reparatie van bascules.

ENSCHEDÉ

Bleekerstraat 18 — Telefoon 5509

Voor Uw cursus
Steno, Typen, Talencorresp.
Avond-Ulo, Middenst.,
Privé-secretaresse naar

V. T. S.

Steynstraat 51-53 — HENGÉLO (O.)
Telefoon 2406

regen is gevallen met zware donderslagen en lugttingen (bliksemstralen) dat de huizen beefden, en daar is hagel gevallen zoo groot als een eendeny, waarvan de glazen met de wind veel bind (zijn) ingeslagen en veele roggevelden en andere vrugten rond de stad vernield en verwoest zyn, zoodat het naar was om aan te zien. En is het schoer naar te Noorden omgetrokken. En om zoo een straf af te weren, beriepen de boerrigters eenen hólting (dat is een vergadering van alle eigengeërfde boeren in de marke) tezamen, om te beraden, wat aan de zaak te doen was; en men kwam daarin overeen, om door liefdegiften in 't vervolg bevryt te wesen van onweer en hagelslag".

De heer ten Bokum heeft het echter mis, het gebruik is veel ouder want in het stadsarchief is aanwezig een „Request voor die Borge-meesteren en Provisoren der Armengilde tot Oetmarsum met beschikking van den drost van Twenthe van 19 Januari 1672." Dus deels voor 1672 bestond het gebruik. In dat request staat: een vrouw in Klein-Agelo, Nee Telle, had aan de Armengilde 20 daalders vermaakt, staande onder de Brunger (boerenhuis is nu afgebroken) aldaar, waarop ook aanspraak wordt gemaakt door de boeren van Groot-Agelo, die onder de boom in de Es staande, genaamd den Bakum ('n Boaken) aan armen uitdelen.

Pastoor Geerdink brengt het in verband met de hagelprocessie in het Westphaalse. „Na de afschaffing der processies", zegt Geerdink, "(1633) onderhield men in de 17e en 18e eeuw nog altijd het gebruik om in stilte den rozenkrans biddend, op St. Marcus en de Kruisdagen, den ouden processieweg te gaan door de esschen, hoewel het een doorn in de oogen der drosten was."

In hoeverre dit waar is kan ik niet nagaan, maar in elk geval was en is het de bedoeling van de boeren door dit liefdadige werk in de bloeitijd der rogge en op de plaats waar hun oogst vernield werd, elk jaar opnieuw gespaard te blijven van alle onweer en hagelbuien, die ze als diepgelovige Twentenaren als 'n straf „van Boown" beschouwen. Moge dit goede en vrome gebruik **blijven** bestaan.

Oude Pelmol bij „de Oa" (Rijssen).
Zie pag. 48.

HET SUCCES VAN
1956

BOY-
ZüNDAPP

2 versnellingsbromfiets

Dubbele uitlaatpijp.
Achtervering en jasbeschermers.
Nieuwste Zündapp motor.

Gelderse
Motorenfabriek

Rijssen

Telefoon 600

Voor Kousen, Sokken,
Knopen en
Kousenreparatie:

HET SPINNEWIEL

Tuindorpstraat 41 - Telefoon 4994
HENGELO (O.)

RIJSSEN

„de glimlach
van Twente”

Bij de foto's: (links) Een even fraaie als karakteristieke Twentse boerenhoeve.

Onder: Drukke markten maken Rijssen tot het centrum van de omgeving.

Rijssen, het typische landstadje aan de westelijke grens van het oude drostambt Twente is eens door iemand de Glimlach van Twente genoemd en dat deze originele naamgeving burgerrecht heeft verkregen is geen wonder. Gelijik een glimlach een mens in een goede en prettige stemming brengt, zo zal ook Rijssen en omgeving iedere toerist bekoren. Want het is een weliswaar oud, maar zeer levendig stadje dat misschien wel de meest Overijssels inslag heeft van alle plaatsen in deze provincie. Daartoe werken de vrouwen, die veelal nog in het lange jak lopen niet weinig mee, evenals de merkwaardige bouw van de boerderijen midden in de stad met de achterzijde naar de straat toe. Levendige maandagmarkten dragen er toe bij om Rijssen tot centrum van de omgeving te maken. Een omgeving die er zijn mag met haar golvende Hollands Schwartzwald en haar aantrekkelijke heuveltoppen als Friezen en Apenberg. Rijssen ligt temidden van de bossen

waar het zelfs in het hoofdseizoen mogelijk is rustig te wandelen of te fietsen. Ook voor de tiende mei aanstaande, de feestdag van 's Heren Hemelvaart en tevens de dag waarop weer honderden en nog eens honderden Twenten zullen gaan douwtrappen, is een bezoek aan dit mooie deel van Twente zeer aanbevelenswaardig.

V.V.V. Rijssen.

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
„Notter-Zuna en Rijssen”
(Telefoon No. 268, 262 - Giro 11439)

te RIJSSEN

Het adres voor:

Veevoeders, Ochtendvoer,
Gemengd graan, Kuikenzaad,
Opvokvoer, Duivenzaad, Poot- en
Zaaigoederen. Brandstoffen.

Veur wat moois naor:

G. H. MOLENVELD
SCHOEN- EN SPORHANDEL

Industriestroat 55, - Telefoon 2706 - Hengel

BIBLIOTHEEK

EN LEESPORTEFEUILLE

ALKEMA Beekstr. 25 - Hengelo (O.)

HOLLANDIA ONDERGOED

Kousen-Sokken-Tricotages (tevens kousenreparatie)

MANUFACTURENHANDEL

H. J. BENNINK

Industriestraat 88 Hengelo (O.)

'n Oold en degelijk adres veur

PUIKE GREUNTE is

Jaap Holtslag

Tuindorpstroat 120 — Hengel

CO ð P. ZUIVELFABRIEK

„NOOIT GEDACHT”

OOTMARSUM

Prima melk en melkprodukten.

Roomboter steeds eerste kwaliteit

Een motorrijwiel
scooter of
bromfiets?

Het grootste rij-genot verschaft U

N.S.U.

Prijzen van f535,—

(ook op gem. bet. voorwaarden).

IMPORTEUR:

J. HUISKES

Telefoon 401

Delden

(Sinds 1873)

Rijssen

„de glimlach van Twente”

1e MARKTPLAATS VAN TWENTE

Unieke plaats om Uw vakantie
door te brengen.

Gunstig gelegen industrie-
terreinen tegen billijke prijs
en ruime arbeidsmarkt.

INLICHTINGEN GEMEENTEHUIS

Telefoon K 5480 - 444

*Ne bril van Heyn
Is mooi van lijn
en zit ow aait merakels fijn*

dus ow adres is:

Ant. Heyn

Gedipl. Bandages - Opticien
Enschedestr. 15, tel. 3154, Hengelo (O.)

Klaant'n van BISCHOFF
Bint almoal vol lof
Ne dame of heer . . .
Ze komt aaltied weer
want:

Bischoff

hef 't beste wat er is!
Oawertuugt ow van disse waarheed

Tukkers... mag ik effen 't woord?
Gooit ow gèld nig oaver boord
Tukkers.. ak ow roan mag.. spoort!!!
Goa'j doar almoal met akkoord?

Brengt dan ow
gèld noar de

Nutsspoorbaank

Drienerstroate 26
Hengel

Foto apparaten

Grootste sortering van geheel Twente
Gespecialiseerd in Toneel- en feest-
reportages.

Foto Jozef Drienerstr. 23, Hengelo (O.)

*Schoon'n kapot loop'n kan iederèen
Doar is zovöl keuns nig an
Meer . . . a'j nen schoon te maken hebt
Is HARMSEN owwe man
Komt meer bi'j mi'j*

Henk Harmsen

Schoenhandel en reparatie-inrichting
Tel. 4401 - Winkelgalerij Tuindorp
HENGELO (O.)

As voort de weenter is ve'biej
En 't veurjaar keump in 't laand:
Hef WILMINK's was- en ververiej
Ow almoal geern as klaant.

WASSEN!
STOMEN!
VERVEN!

WILMINK

tel. 3577 - Beckumerstr. 3 Hengelo
tel. 4358 - Brinkstr. 5a

Depôts:

Haaksbergen: E. v. Kranenbroek,
Sporstraat 20.
Borne: Klepper, Azelosestraat.
Oldenzaal en omstreken:
Steinmeyer, Tulpstraat 28.

Voor elke sport

'T HOEN

de

VAKMAN

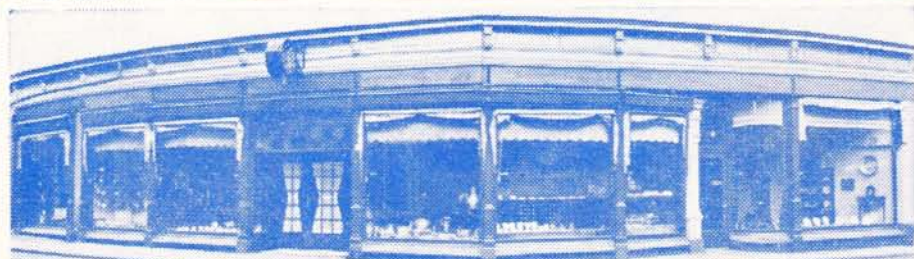

*Loa't meer kuul'n, 't lóp wa lós
Ook as 't mangs ne haanddik vrós
Meer dan bi'j van 'n BERG zien'n heerd
Dée is de cènt'n dubbel weerd.*

W. T. v. d. Berg

huishoudelijke artike'len, electr smederij
vakkundige bewerking

Tel. 2534, Pastoriestraat 30, Hengelo

F.A. G. KOELINK JUWELIER-ANTIQUAIRE - ENSCHEDE - BURGEMEESTERSTRAAT 2.4 - TELEFOON 4433